

**UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTERIUMA
II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR EGYETEM**

Jóváhagyta

a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar
Egyetem Tudományos Tanácsa
2025 április 24-i 3. számú jegyzőkönyv

Hatályba léptette a rektor 2025. április 25-
i 51-Vn számú rendelete

Módosításokkal és kiegészítésekkel
a 2026. május 27-i 5. számú jegyzőkönyv
alapján

A Tudományos Tanács elnöke, rektor
_____ Csernicskó I.

OKTATÁSI ÉS SZAKMAI PROGRAM
„*Biológia és emberi egészsége*”

FELSŐOKTATÁSI SZINT
FELSŐOKTATÁSI FOKOZAT
TUDOMÁNYTERÜLET
SZAK
SZAKIRÁNY
KÉPESÍTÉS

első (alapképzési) szint
alapképzés (Bachelor)
A Oktatás
A4 Középfokú oktatás
A4.05 Biológia és ember egészsége
Oktatási alapképzés (Bachelor) a Középfokú
oktatás (Biológia és ember egészsége) szakon.
Biológia- és az ember egészsége tanár.

JÓVÁHAGYÓ LAP

a „Biológia és az ember egészsége”
oktatási és szakmai programhoz

1. Az oktatási és szakmai program felelőse:

Andrik Éva, a biológiai tudományok kandidátusa, egyetemi docens,

a Biológia és Kémia Tanszék docense

2. A program kidolgozói:

Pólin Irén, mezőgazdasági tudományok kandidátusa, egyetemi docens,

a Biológia és Kémia Tanszék docense

Hadnagy István, PhD, egyetemi docens,

a Biológia és Kémia Tanszék docense

_____ 2026

3. A Biológia és Kémia Tanszék vezetője

_____ Kohut Erzsébet

_____ 2026

4. A Hallgatói Osztály vezetője

_____ Füzesi Zsuzsanna

_____ 2026

5. A Felsőoktatási Minőségbiztosítási Osztály vezetője

_____ Rácz Béla

_____ 2026

6. Oktatási és módszertani rektorhelyettes

_____ Berghauer Sándor

_____ 2026

7. Tudományos és oktatásminőségügyi rektorhelyettes

_____ Szakál Imre

_____ 2026

8. Rektor

_____ Csernicskó István

_____ 2026

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Előszó	4
2.	Az oktatási és szakmai program profilja	6
3.	Az oktatási és szakmai program komponenseinek jegyzéke és logikai sorrendje	18
4.	A felsőoktatási hallgatók értékelésének és tanulmányaik lezárásának formái	24
5.	A felsőoktatás belső minőségbiztosítási rendszere	25
6.	Az oktatási komponensek tantárgyleírásainak szerkezeti követelményei	26
7.	Az oktatási és szakmai program alapjául szolgáló normatív dokumentumok jegyzéke	27
8.	Mellékletek	29

ELŐSZÓ

Az oktatási és szakmai program (a továbbiakban: OSzP) Ukrajna „Az oktatásról” ([Про освіту](#)) és „A felsőoktatásról” ([Про вищу освіту](#)) szülő törvényeivel, valamint Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2011. november 23-i 1341. számú, „A Nemzeti Képesítési Keretrendszer jóváhagyásáról” ([Про затвердження Національної рамки кваліфікації](#)) szülő határozatával (a 2020. június 25-i 519. számú módosítással) összhangban került kidolgozásra, és a felsőoktatási standardok rendszerének kialakítását, valamint az ukrajnai felsőoktatási intézmények oktatási tevékenységének biztosítását szabályozó normatív dokumentumokra épül. A program kidolgozására továbbá Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2025. március 27-i 512. számú, „A felsőoktatási standardok kidolgozására vonatkozó módszertani ajánlások jóváhagyásáról” ([Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти](#)) szülő rendelete, Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2015. április 29-i 266. számú, „A tudományterületek és szakterületek jegyzékének jóváhagyásáról, amelyek alapján a felsőoktatásban és a szakmai előképzésben részt vevő hallgatók képzése folyik” ([Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти](#)) szülő határozata (a 2025. február 21-i 188. számú módosítással), valamint a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Oktatási Programok Kidolgozásáról és Felülvizsgálatáról szülő Szabályzata (a továbbiakban: Egyetem) szolgált alapul.

A végzett hallgatók szakmai tevékenységi területeinek meghatározásához felhasználásra kerültek a nemzeti osztályozási rendszerek, különösen Ukrajna DK 009:2010 számú Nemzeti Osztályozója „A gazdasági tevékenységek osztályozása” ([Національний класифікатор України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»](#)), valamint Ukrajna DK 003:2010 számú Nemzeti Osztályozója „A foglalkozások osztályozója” ([Національний класифікатор України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»](#)), továbbá az Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2011. november 23-i 1341. számú, „A Nemzeti Képesítési Keretrendszer jóváhagyásáról” szülő határozatához csatolt melléklet ([a 2019. június 12-i 509. számú és a 2020. június 25-i 519. számú módosításokkal](#)).

Az oktatási és szakmai program kidolgozása során, különösen az általános és szakmai kompetenciák, valamint a programtanulási eredmények meghatározásakor figyelembe vették az Európai Unió „[Tuning Educational Structures in Europe](#)” projektjének eredményeit, a Felsőoktatás Európai Térségében alkalmazott minőségbiztosítási standardokat és irányelveket (ESG) ([Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти \(ESG\)](#)), valamint Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2024. augusztus 29-i 1225. számú, „A középfokú oktatási intézmény tanára” ([Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель закладу загальної середньої освіти"](#)) szakmai standardjának jóváhagyásáról szülő rendeletét.

- Az oktatási és szakmai program figyelembe veszi Ukrajna „A felsőoktatásról” szülő törvényének, valamint a Nemzeti Képesítési Keretrendszernek a követelményeit, és meghatározza:
- az első (alapképzési) felsőoktatási szint megszerzéséhez szükséges képzési időt és ECTS-kreditek számát;
- a hallgatók képzésének normatív tartalmát a tanulási eredmények formájában;
- a megfelelő felsőoktatási fokozatot szerzett végzettek kompetenciáit (integrált, általános és szakmai kompetenciák);
- az oktatási komponensek jegyzékét és azok logikai sorrendjét;
- a hallgatók értékelésének és tanulmányaik lezárásának formáit;
- a végzettek elhelyezkedési és továbbtanulási lehetőségeit;
- a felsőoktatás belső minőségbiztosítási rendszerének meglétére vonatkozó követelményeket.

Az oktatási és szakmai program felhasználási területei:

- az oktatási folyamat tervezése és szervezése (beleértve a tantervek, tantárgyleírások, gyakorlati képzési programok és az alapképzésben részt vevő hallgatók tanulmányzáró értékelési eljárásainak kidolgozását);

- a tanulási eredmények minőségét mérő értékelési eszközök kidolgozása;
- az oktatási tartalom meghatározása az átképzési és továbbképzési rendszerekben, valamint a hallgatók pályorientációjának támogatása;
- az oktatási tevékenység minőségének belső értékelése;
- külső minőségértékelési (akkreditációs) eljárások és az oktatási tevékenység ellenőrzésének lefolytatása;
- a felsőoktatási hallgatók szakmai orientációjának támogatása.

Az oktatási és szakmai program felhasználói:

- a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Felvételi Bizottsága és a felvételre jelentkezők;
- a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem azon oktatói és kutató-oktatói munkatársai, akik részt vesznek a hallgatók képzésében;
- a felsőoktatási hallgatók;
- a Záróvizsga Bizottság.

A4 Középfokú oktatás szakterület, A4.05 Biológia és az ember egészsége szakirány, valamint A Oktatás tudományterület keretében az első (alapképzési) felsőoktatási szinten tanuló hallgatók képzésére irányuló „Biológia és az ember egészsége” oktatási és szakmai programot a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Biológia és Kémia Tanszékének projektcsoportja dolgozta ki, az alábbi összetételben:

Andrik Éva, az oktatási és szakmai program garانتálója, a biológiai tudományok kandidátusa, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Biológia és Kémia Tanszékének docense, a projektcsoport vezetője.

Pólin Irén, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Biológia és Kémia Tanszékének docense.

HADNAGY ISTVÁN, PhD, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Biológia és Kémia Tanszékének docense.

BÍRÓ RENÁTA, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Biológia és Kémia Tanszékének mesterképzésben részt vevő hallgatója.

A program kidolgozásába bevont külső érintettek és munkáltatók:

Mekhed Olha, a biológiai tudományok doktora, professzor, a Tarasz Sevcsenko Nemzeti Egyetem „Csernyihivi Kollégium” Biológia Tanszékének vezetője.

Gál Erika, legmagasabb minősítési kategóriájú matematikatanár, a Nagydobronyi Református Líceum igazgatója.

Babják Edit, a Beregszászi Városi Tanács Oktatási és Kulturális Osztályának vezetője.

A projektcsoport vezetője (az oktatási és szakmai program garانتálója)

Andrik Éva

AZ OKTATÁSI ÉS SZAKMAI PROGRAM PROFILJA

1. Általános információk	
A felsőoktatási intézmény teljes neve	II Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem,
A felsőoktatás szintje	első (alapképzési) szint
Felsőoktatási fokozat	alapképzés (Bachelor)
Az oktatási és szakmai program hivatalos megnevezése	Біологія та здоров'я людини Biology and human health Biológia és az ember egészsége Код ОП в ЄДЕБО 85928
Tudományterület	A Освіта A Education A Oktatás
Szak	A4 Середня освіта Secondary education Középfokú oktatás
Szakirány	A4.05 Біологія та здоров'я людини A4.05 Biology and human health A4.05 Biológia és az ember egészsége
ISCED-F 2013 szerinti besorolás	Szélesebb képzési terület: 01 Oktatás; Szűkebb képzési terület: 011 Oktatás; Részletes képzési terület: 0114 Tanárképzés – Biológia és az ember egészsége <i>A program a biológia- és az ember egészsége tanár szakmai felkészítésére irányul, integrálva a pedagógiai képzést a szaktárgyi ismeretekkel és a módszertani kompetenciákkal (beleértve a biológiatanítás módszertanát, az iskolai kísérletek és laboratóriumi munkák szervezését, valamint a tanulói teljesítmények értékelését).</i> <i>A program besorolása és elhelyezése:</i> Az oktatási és szakmai program a tudományterületek és szakterületek jegyzékéről szóló, Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2015. április 29-i 266. számú határozata (a 2024. augusztus 30-i 1021. számú módosítás szerinti változat) alapján került besorolásra a megfelelő tudományterülethez és szakterülethez. A nemzetközi összehasonlíthatóság, az átláthatóság és a képzés tartalmának pontos azonosítása érdekében a programot a Nemzetközi Oktatási Osztályozási Rendszer (ISCED-F 2013) részletes képzési területéhez rendelték hozzá az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma által 2025. december 31-én kiadott 1734. számú rendelettel jóváhagyott módszertani ajánlásoknak megfelelően. Az oktatási program és az ISCED-F 2013 osztályozás közötti megfelelést a domináns tartalom elve alapján állapították meg, figyelembe véve a program célkitűzéseit, a programtanulási eredményeket, valamint a végzettek várható szakmai tevékenységét.
Képzési forma	intézményi: nappali és levelező (távoktatási/hálózati elemekkel támogatott)
Oktatási végzettség	Oktatási alapképzés (Bachelor) a Középfokú oktatás (Biológia és az ember egészsége) szakon
Szakmai képesítés	Alapképzett (Bachelor) tanár (középfokú oktatás – biológia és az

	ember egészsége)
Megszerezhető képesítés	Oktatási alapképzés. Középfokú oktatás (Biológia és az ember egészsége). Biológia- és az ember egészsége tanár.
Az oklevél típusa és a program terjedelme	Bachelor-oklevél; 240 ECTS kredit; képzési idő: 3 év 10 hónap
Képzési ciklus / szint	Ukrajna Nemzeti Képesítési Keretrendszer – 6. szint; FQ-EHEA – első ciklus; EQF-LLL – 6. szint
Felvételi követelmények	Teljes általános középfokú végzettség. A felvételi feltételeket a „A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem felvételi szabályzata” című dokumentum határozza meg. https://kme.org.ua/uk/vstupna-kampanija/vstup-2026/
Az oktatás és az értékelés nyelve(i)	Magyar, ukrán
A program érvényességi ideje	Akkreditációs tanúsítvány: III № 07009518, kiállítva 2019. július 18-án, érvényes 2029. július 1-jéig az Akkreditációs Bizottság 2019. július 18-i döntése (135. számú jegyzőkönyv) alapján. Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2019. április 23-i 535. számú rendelete.
A program honlapja	https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-biologii/kepzesi-programok-bkt/

2. Az oktatási és szakmai program célja

A program célja a jövőbeli biológia- és az ember egészsége tanárok átfogó elméleti és gyakorlati felkészítése, amely lehetővé teszi számukra szakmai feladataik eredményes ellátását, valamint az oktató-nevelő munka megszervezését a középfokú oktatási intézményekben. A program biztonságos, inkluzív, akadálymentes és hallgatóközpontú tanulási környezetet biztosít a pedagógia, a pszichológia, a biológia és az egészségtudományok területén szükséges általános és szakmai kompetenciák fejlesztéséhez. A végzetek felkészültek az oktatási szektorban történő munkavállalásra, a mesterképzésben való továbbtanulásra, valamint további képesítések megszerzésére az egész életen át tartó tanulás keretében.

3. A szakterület jellemzése

Tudományterület, szak, szakirány	A Oktatás A4 Középfokú oktatás A4.05 Biológia és az ember egészsége <i>A tanulmányok tárgya:</i> a biológia és az ember egészsége oktatása a középfokú oktatási intézményekben. <i>A képzés célja:</i> olyan magasan képzett és versenyképes biológia- és egészségtanárok felkészítése, akik rendelkeznek integrált, általános és szakmai kompetenciákkal, valamint képesek szakmai tevékenységük során összetett szakmai feladatok és gyakorlati problémák megoldására. <i>A szakterület elméleti tartalma:</i> a biológia és az ember egészsége területéhez kapcsolódó alap- és alkalmazott tudományok fogalmai, kategóriái, tudományos elméletei és alapelvei, amelyek elegendő alapot biztosítanak a szakirányhoz kapcsolódó tantárgyi kompetenciák kialakításához; továbbá a biológia és az ember egészsége oktatásának korszerű pszichológiai, pedagógiai és módszertani alapjai a középfokú oktatási intézmények oktatási környezetében. <i>Módszerek, metodikák és technológiák</i> – a természet tudományos vizsgálatának elméleti és empirikus módszerei (általános
---	--

	tudományos és szaktudományi módszerek), valamint pszichológiai és pedagógiai módszerek. Olyan oktatási technológiák és módszertanok alkalmazása, amelyek elősegítik a speciális (szakmai és tantárgyi) kompetenciák kialakulását, a pedagógiai gyakorlat nyomon követését, a pedagógiai tapasztalatok elemzését, a szakmai önszerveződés, a szakmai fejlődés és a reflektív pedagógiai tevékenység képességének fejlesztését. A hagyományos és innovatív oktatási technológiák támogatják az oktatási folyamat résztvevői közötti hatékony, partnerségen alapuló együttműködést a középfokú oktatási intézményekben. <i>Eszközök és felszereltség</i> – a speciális (szakmai és tantárgyi) kompetenciák fejlesztéséhez szükséges berendezések és infrastruktúra; oktatási és módszertani segédanyagok; a biológia és egészségtan iskolai oktatásához szükséges taneszközök és általános használatú felszerelések; multimédiás és számítógépes technológiák; korszerű általános és szakterületi oktatási információs források; könyvtári állományok; valamint a pedagógiai gyakorlat és a biológia- és egészségtani képzés gyakorlati foglalkozásainak lebonyolítását szolgáló képzési helyszínek.
A program orientációja	Az oktatási és szakmai program a középfokú oktatási intézményekben végzendő szakmai tevékenységre történő elméleti és gyakorlati felkészítésre irányul. A végzettek elsajátítják a tanítás és a tanulási folyamat szervezésének korszerű módszereit és technológiáit, valamint azokat az általános és szakmai kompetenciákat, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy biológia- és egészségtantanárként, osztályfőnökként, valamint biológiai és egészségnevelési szakkörök, illetve tanórán kívüli foglalkozások vezetőiként dolgozzanak a középfokú oktatási intézményekben. A program emellett elősegíti az egész életen át tartó tanulásra való nyitottság kialakulását, a második (mesterképzési) felsőoktatási szinten történő továbbtanulást, valamint a folyamatos szakmai fejlődést.
A program fő fókusza	Biológia- és egészségtanárak képzése. A program olyan felsőfokú végzettséget biztosít, amely a biológiai tudományok különböző területeinek széles körű ismeretére épül, valamint azok integrált alkalmazására a társadalmilag jelentős problémák megoldásában. A képzés elősegíti a biológiai tudományok korszerű eredményeinek értelmezését és értékelését, továbbá a modern oktatási és tantárgy-pedagógiai módszerek alkalmazását a középfokú oktatási intézményekben. Kulcsszavak: oktatás, alapképzés, középfokú iskola, tanár, oktatásmódszertan, biológia, ökológia, biológiai rendszerek, egészség.
A program sajátosságai	A program lehetőséget biztosít olyan interdiszciplináris és multidiszciplináris szakemberek képzésére, akik képesek a tanulási-tanítási folyamat szervezéséhez kapcsolódó összetett szakmai feladatok megoldására a korszerű pedagógiai elméletek és módszertanok alkalmazásával. A képzés aktív, hallgatóközpontú tanulási környezetben valósul meg, és támogatja a nemzetközi akadémiai mobilitást. Az oktatási és szakmai program biológiatanárok képzésére irányul,

	kiemelt hangsúlyt fektetve a gyakorlati felkészítésre, valamint az oktatás, a pedagógia és a biológiai tudományok területén felhalmozott vezető európai és nemzetközi tapasztalatok alkalmazására. A program egyik meghatározó sajátossága – összhangban az Egyetem küldetésével – a többnemzetiségű régióban való munkára felkészült pedagógusok képzése. Ennek megfelelően kiemelt figyelmet fordít a leendő tanárok felkészítésére mind az ukrán, mind a magyar tannyelvű iskolai környezetben történő oktatási tevékenységre. A program keretében egyes tantárgyak angol nyelven vagy az Európai Unió más hivatalos nyelvein is oktathatók. A képzés egyaránt reagál a régió és az ország egészének oktatási szükségleteire.
A program teljesítéséhez és a képesítés megszerzéséhez szükséges ECTS-kreditek száma	A program 240 ECTS-kreditből áll, és teljes általános középfokú végzettséggel, illetve szakmai előképzettséget tanúsító oklevéllel (junior bachelor/felsőfokú szakképzés) rendelkező jelentkezők számára készült. A program kötelező komponensei – beleértve az általános, a szakmai és a gyakorlati képzést – 180 ECTS-kreditet tesznek ki (75%), míg a választható komponensek összesen 60 ECTS-kreditet (25%). A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem A tanulmányi kreditek elismeréséről és átviteléről, valamint a tanulmányi különbözetek megállapításának és teljesítésének rendjéről szóló szabályzata alapján az Egyetem elismeri és beszámítja azokat az ECTS-krediteket és tanulási eredményeket, amelyeket a hallgató az Egyetemen vagy más felsőoktatási intézményben egy másik oktatási és szakmai program keretében teljesített.
4. Elhelyezkedési és továbbtanulási lehetőségek	
Elhelyezkedési lehetőségek	A végzettek jogosultak az oktatás területén történő munkavállalásra, és képesek a Ukrajna DK 009:2010 számú „A gazdasági tevékenységek osztályozása”, valamint a DK 003:2010 számú „A foglalkozások osztályozója” által meghatározott szakmai tevékenységek végzésére. Gazdasági tevékenységek osztályozása (DK 009:2010) P Oktatás 85 Oktatás 85.3 Középfokú oktatás 85.31 Általános középfokú oktatás Foglalkozások osztályozása (DK 003:2010) 2 Szakemberek 23 Oktatási szakemberek 232 A szakmai előfelsőfokú, a szakmai (szakképzési) és a középfokú oktatási intézmények oktatói 2320 Középfokú oktatási intézmény tanára
Továbbtanulási lehetőségek	A végzettek jogosultak tanulmányaik folytatására a felsőoktatás második (mesterképzési) szintjén, amely Ukrajna Nemzeti Képesítési Keretrendszerének 7. szintjének felel meg, továbbá összhangban áll a Felsőoktatás Európai Térsége Képesítési Keretrendszerének (FQ-EHEA) második ciklusával és az Egész Életen Át Tartó Tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének (EQF-LLL) 7. szintjével. A

	végzettek emellett további képezéseket szerezhettek posztgraduális képzések, szakirányú továbbképzések, valamint a felnőtt- és továbbképzés különböző formái keretében.
5. Oktatás és tanulmányi teljesítményértékelés	
Oktatás és tanulás	Az oktatás, a tanulás és az értékelés a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Minősegbiztosítási Konceptiójában meghatározott elveken alapul. (Концепції забезпечення якості освіти). <i>Alapvető megközelítések:</i> hallgatóközpontú, tevékenységközpontú és értékalapú megközelítés; e-learning, távoktatás és önirányított tanulás. <i>Oktatási technológiák:</i> problémaközpontú és fejlesztő tanulási technológiák, interaktív technológiák, információs és kommunikációs technológiák, projektalapú tanulás, valamint kontextuális tanulás. <i>A képzés formái:</i> kontakt oktatás; önálló és egyéni tanulás; pedagógiai gyakorlat; értékelési tevékenységek; valamint záró tanúsítás (komplex képesítő vizsga és a szakdolgozat nyilvános védeése). <i>A tanulási tevékenységek fő típusai:</i> előadások, laboratóriumi foglalkozások, gyakorlati órák, szemináriumok, egyéni foglalkozások és konzultációk. <i>Fő oktatási módszerek:</i> verbális módszerek (magyarázat, megbeszélés, vita, ötletbörze, gyors kérdésés stb.); szemléltető módszerek (bemutatás, megfigyelés, kísérletezés); gyakorlati módszerek (tréningek, esettanulmányok, projektek); valamint interaktív és információs-kommunikációs technológiákon alapuló módszerek, beleértve a különböző platformokon, technikai és szoftveres eszközök segítségével megvalósuló online oktatást. <i>A tanulás fő módszerei:</i> prezentációk, megbeszélések, esszék készítése, laboratóriumi kísérletek, kiscsoportos munka, szerepjátékokon alapuló oktatási tevékenységek, mikrotanítás, a pedagógiai gyakorlat reflektív elemzése, társreflexió és önreflexió, valamint az önálló tanulás különböző formái (elemzés, szintézis, megfigyelés, mérés, összehasonlítás, absztrakció, általánosítás, modellezés stb.).
Értékelés	Az alapképzésben részt vevő hallgatók szakmai kompetenciáinak fejlődését a tanulmányi eredmények rendszeres értékelése alapján követik nyomon és értékelik. <i>A folyamatuji értékelés</i> a hallgatók tanulási eredményeinek értékelését jelenti az egyes tanórai tevékenységek során, az önálló tanórán kívüli feladatok teljesítése, valamint a tematikus ellenőrzések alapján. <i>A modulzáró értékelés</i> a tantárgy logikailag elkülönülő részének (moduljának) lezárását követően történik, és megvalósulhat számítógépes tesztelés, írásbeli dolgozat, kreatív feladat vagy más értékelési forma keretében. <i>A félévzáró értékelés</i> magában foglalja a félévi értékelést és a záró tanúsítást. A félévi értékelés formái: vizsga, differenciált aláírás (osztályzattal minősített beszámoló) és aláírás (nem minősített beszámoló). Az értékelés módszerei: szóbeli felelet, írásbeli esszé, prezentáció,

	portfólió, esettanulmány, teszt, írásbeli feladat, kollokvium, kutatási eredmények bemutatása, laboratóriumi és számítási/projektfeladatok véde, évfolyamdolgozatok véde, beszámoló és vizsgák, valamint a tanulmányi, pedagógiai, terep- és egyéb gyakorlatokról készített beszámoló. A hallgatók záró tanúsítása komplex képesítő vizsga és a szakdolgozat nyilvános véde formájában történik. A hallgatók tanulmányi teljesítményének értékelése az ECTS 100 pontos értékelési rendszer, az ötfokozatú nemzeti értékelési skála (a vizsgával záruló tantárgyak, a pedagógiai gyakorlatok és az osztályzattal minősített évfolyamdolgozatok esetében), valamint a kétfokozatú nemzeti értékelési skála (a beszámolóval záruló tantárgyak esetében) alapján történik: Jeles – 90–100 pont (A); Jó – 82–89 pont (B); 75–81 pont (C); Közepes – 64–74 pont (D), 60–63 pont (E); Elégtelen (újraértékelési lehetőséggel) – 35–59 pont (FX); Elégtelen (a tantárgy újbóli felvételével) – 0–34 pont (F). A kétfokozatú értékelési rendszerben (beszámoló): „Megfelelt”, „Nem felelt meg”.
6. Programkompetenciák (Táblázat 1. és 2.)	
Integrált kompetencia (IK)	IK. Ability to solve complex specialised practical tasks in the fields of secondary education and the natural, physical, chemical, biological, and pedagogical sciences, involving the application of theories and methods of the natural sciences, pedagogy, psychology, and the theory and methodology of teaching, and characterised by the complexity and uncertainty of the conditions under which the educational process is organised in secondary education institutions.
Általános kompetenciák (ÁK)	ÁK1. Képesség az absztrakt gondolkodásra, az információk elemzésére és szintézisére, valamint a megszerzett ismeretek gyakorlati helyzetekben történő alkalmazására. ÁK2. A szakterület és a szakmai tevékenység ismerete és megértése. ÁK3. Képesség a hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra az államnyelven, valamint a szakirányhoz kapcsolódó idegen nyelven; elkötelezettség az ukrán nemzeti és állampolgári identitás erősítése iránt. ÁK4. Képesség a tanulók eredményes tanulását biztosítására, figyelembe véve az oktatási intézmény nyelvi környezetét, valamint az oktatás megszervezésére az adott őshonos nép vagy nemzeti kisebbség nyelvén. ÁK5. Képesség az információs térben való tájékozódásra, a különböző forrásokból származó információk keresésére, elemzésére és feldolgozására, valamint a digitális eszközök és technológiák hatékony alkalmazására az oktatási folyamatban. ÁK6. Képesség az önálló cselekvésre, a megalapozott szakmai döntések meghozatalára és azok végrehajtásáért való felelősségvállalásra, a hatályos jogszabályoknak megfelelő felelős és etikus magatartás tanúsítására. ÁK7. Képesség az interperszonális együttműködésre és a csapatmunkára a sajátos nevelési igényű tanulók támogatásában részt vevő szakemberekkel, valamint az oktatási folyamat résztvevőinél az orvosi segítségnyújtás szükségességére utaló jelek felismerésére.

	ÁK8. Képesség a társadalom tagjaként fennálló jogok és kötelezettségek gyakorlására; a polgári (szabad és demokratikus) társadalom értékeinek, fenntartható fejlődésének, a jogállamiságnak, valamint az emberi és állampolgári jogok és szabadságok jelentőségének tudatosítása Ukrajnában. ÁK9. Képesség a társadalom erkölcsi, kulturális és tudományos értékeinek, valamint eredményeinek megőrzésére és gyarapítására, a szakterület fejlődéstörténetének és fejlődési törvényszerűségeinek, a természetre és társadalomra vonatkozó tudásrendszerben elfoglalt helyének, valamint társadalmi, tudományos és technológiai jelentőségének megértése alapján. ÁK10. Képesség a saját fizikai és pszichoemocionális jóllét megőrzésére, az egészséges életmód folytatására, az érzelmi állapotok kezelésére, az oktatási folyamat résztvevőivel való konstruktív és biztonságos együttműködésre, valamint a különböző mozgásformák aktív kikapcsolódás céljából történő alkalmazására. ÁK11. Képesség a társadalmi sokszínűség tiszteletben tartására és minden ember jogainak érvényesítésére, felismerve az oktatási folyamat valamennyi résztvevője számára biztosított esélyegyenlőség jelentőségét. ÁK12. Képesség a közösségi életben, a helyi önkormányzati szervek munkájában és a különböző szintű irányítási folyamatokban való részvételre, beleértve az önkéntes tevékenységeket is. ÁK13. Képesség az értékorientált szemlélet kialakítására a tanulók körében, valamint a kritikai gondolkodás és a médiaműveltség fejlesztésére a félretájékoztatás terjedésének megelőzése érdekében. ÁK14. Képesség a korrupcióval és az akadémiai vagy szakmai tisztességtelenség bármely formájával szembeni zéró tolerancia elvének megfelelő döntések meghozatalára és cselekvésre. ÁK15. Képesség a felelős és biztonságos cselekvésre rendkívüli és válsághelyzetekben; az Ukrajna védelmével, függetlenségével és területi integritásával kapcsolatos állampolgári felelősség felismerésére; a nemzetközi humanitárius jog és a személyes, illetve kollektív biztonság szabályainak betartására; elsősegélynyújtásra; a káros információs befolyásokkal szembeni ellenállásra; valamint a pszichológiai ellenálló képesség megőrzésére.
Szakmai (speciális) kompetenciák (SZK)	SZK1. Képesség a tudományos ismeretek rendszerének átültetésére a szakmai gyakorlatba és az iskolai tantárgy tartalmába. SZK2. Képesség az oktatás államnyelven történő megvalósítására, valamint a tanulók nyelvi és kommunikációs kompetenciáinak fejlesztésére a szakterület keretében. SZK3. Képesség az oktatási és nevelési folyamat céljainak meghatározására, megtervezésére és kialakítására a tanulók életkori és egyéni sajátosságainak, oktatási szükségleteinek és pszichoemocionális állapotának figyelembevételével, továbbá a korszerű és hatékony oktatási, nevelési és fejlesztési módszerek és technológiák kiválasztására és alkalmazására. SZK4. Képesség a kedvező tanulási környezet biztosítására valamennyi tanuló számára, figyelembe véve életkori és egyéb egyéni sajátosságaikat. SZK5. Képesség a tanulók kulcskompetenciáinak és tantárgyi

	kompetenciáinak fejlesztésére a tantárgyi oktatás és az integrált tanulás révén. SZK6. Képesség a tanulási eredmények objektív nyomon követésére, elemzésére és értékelésére, valamint a tanulók önértékelési és társértékelési készségeinek fejlesztésére. SZK7. Képesség az oktatási folyamat eredményeinek elemzésére, tervezésére és előrejelzésére. SZK8. Képesség tanulóközösség kialakítására, a tanulók önfejlesztését, pozitív énképét és önazonosságát ösztönző hatékony motivációs stratégiák meghatározására, a tanulás iránti érdeklődés és tudatos részvétel elősegítésére, valamint a tanulók képességeinek és érdeklődésének megfelelő fejlődés és eredményesség támogatására. SZK9. Képesség az inkluzív oktatási környezet működését biztosító feltételek megteremtésére, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók pedagógiai támogatására. SZK10. Képesség a tanulókkal való partneri, egyenrangú és tanulóközpontú együttműködésre az oktatási folyamatban, valamint a szülők bevonására a nevelési-oktatási tevékenységbe partnerségi alapon. SZK11. Képesség saját pedagógiai tevékenységének és eredményeinek elemzésére, objektív önértékelés végzésére, valamint szakmai kompetenciáinak önkorrekción és reflexió útján történő fejlesztésére. SZK12. Képesség a biztonságos oktatási környezet megszervezésére, egészségmegőrző technológiák alkalmazására, életvédelmi, egészségügyi és higiéniai témájú megelőző és felvilágosító tevékenységek végzésére, valamint az egészséges és biztonságos életmód kultúrájának kialakítására a tanulók körében. SZK13. Képesség az oktatási, nevelési és fejlesztési folyamatok, valamint a tanulók különböző oktatási és kognitív tevékenységi formáinak megszervezésére. SZK14. Képesség a folyamatos szakmai fejlődésre, a kollégák szakmai támogatásának igénybevételére és saját szakmai támogatás nyújtására. SZK15. Képesség az oktatási tartalom megtervezésére a nemzeti oktatási standardokban meghatározott kötelező tanulási eredményekkel összhangban.
Tantárgyi kompetenciák (TK)	TK1. Képesség a biológiai fogalmak, törvények, alapelvek és elméletek alkalmazására az élő rendszerek és szervezetek egységének és kölcsönös függőségének magyarázata, valamint a tanulók ezzel kapcsolatos ismereteinek fejlesztése érdekében. TK2. Képesség az élőlények és biológiai rendszerek szerkezetének, működésének, életfolyamatainak, szaporodásának, rendszertani besorolásának, eredetének, ökológiájának, elterjedésének, hasznosításának és természetvédelmének megértésére és magyarázatára a biológiai szerveződés valamennyi szintjén. TK3. Képesség a biológiai jelenségek, folyamatok és biológiai technológiák természetének magyarázatára, valamint biológiai problémák megoldására. TK4. Képesség laboratóriumi és terepi kutatások megszervezésére és lebonyolítására, a kutatási eredmények értelmezésére, biológiai

	eszközök és minták használatára, biológiai preparátumok készítésére, valamint biológiai gyűjtemények és herbáriumi gyűjtemények létrehozására és fejlesztésére. TK5. Képesség olyan ismeretek és kompetenciák fejlesztésére, amelyek elősegítik az emberi egészség megőrzését, fejlesztését és helyreállítását szolgáló hatékony módszerek és eszközök kiválasztását. TK6. Képesség a biológiai kutatásokkal, a környezeti fenntarthatósággal és az egészségfejlesztéssel kapcsolatos tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységek megszervezésére.
	7. A program tanulási eredményei
A program tanulási eredményei (PTE)	PTE1. A szakmai tevékenység során magas szinten használja az államnyelvet, valamint Ukrajna megfelelő őshonos népének vagy nemzeti kisebbségének nyelvét; a szakterület keretében fejleszti a tanulók nyelvi és kommunikációs kompetenciáját. PTE2. A tanulók életkori sajátosságainak, egyéni jellemzőinek, pszichoemocionális állapotának és szociokulturális hátterének figyelembevételével szervezi meg az oktatási folyamatot. PTE3. A biológia és egészségtan oktatási folyamatát kompetenciaalapú, tevékenységközpontú, tanulóközpontú és integrált megközelítések alapján tervezi meg és valósítja meg, összhangban a nemzeti oktatási standardokkal. PTE4. A tanulók oktatási szükségleteinek megfelelően választja ki és alkalmazza a korszerű oktatási, tanulási és értékelési formákat, módszereket, technológiákat és eszközöket. PTE5. Biztonságos, inkluzív, egészségfejlesztő és motiváló tanulási környezetet alakít ki, valamint alkalmazza a zaklatás (bullying) megelőzését és kezelését szolgáló intézkedéseket. PTE6. Az oktatási folyamat során a tudományos integritás és a digitális biztonság elveinek megfelelően alkalmazza a digitális technológiákat, az elektronikus oktatási erőforrásokat, a STEM-megközelítést és a korszerű informatikai eszközöket. PTE7. Magyarázza az élő rendszerek szerkezetének, működésének, fejlődésének és evolúciójának alapelveit a biológiai szerveződés különböző szintjein. PTE8. Integrálja a biológia, az ökológia, a kémia, a fizika és az egészségtudományok ismereteit a természeti jelenségek magyarázata és a szakmai feladatok megoldása érdekében. PTE9. Elemzi a biológiai folyamatokat és jelenségeket, feltárja az ok-okozati összefüggéseket, valamint értelmezi a biológiai megfigyelések és kutatások eredményeit. PTE10. Tudományos kutatási módszereket alkalmaz a biológia, az ökológia és az emberi egészség területén felmerülő gyakorlati, szituációs és interdiszciplináris problémák megoldására. PTE11. Megtervezi és elvégzi a laboratóriumi és terepi biológiai vizsgálatokat és kutatásokat, valamint értelmezi és bemutatja azok eredményeit. PTE12. Oktatási és kutatási tevékenysége során laboratóriumi eszközöket, digitális mérőműszereket és korszerű biológiai módszereket alkalmaz.

	PTE13. Betartja a tudományos integritás, a bioetika, a szakmai etika, a környezetbiztonság és a felelős környezetgazdálkodás alapelveit. PTE14. Fejleszti a tanulók környezettudatosságát, a természettel szembeni felelős magatartását, valamint a fenntartható fejlődés alapelveinek megértését. PTE15. Magyarázza az életmód és a környezeti tényezők emberi egészségre gyakorolt hatását, valamint az oktatási folyamatban alkalmazza az egészségfejlesztő megközelítéseket és az elsősegélynyújtás alapvető ismereteit. PTE16. Tanórán kívüli, projektalapú, kutatási és szemléletformáló tevékenységeket szervez a biológia, az ökológia és az egészséges életmód témakörében. PTE17. Alkalmazza a tanulási eredmények értékelésének korszerű megközelítéseit, módszereit és kritériumait, pedagógiai önreflexiót végez, valamint elemzi az oktatási folyamat eredményességét. PTE18. Együttműködik az oktatási folyamat résztvevőivel, szakemberekkel, a szülőkkel és a helyi közösségekkel oktatási, környezetvédelmi és egészségfejlesztési kezdeményezések megvalósítása érdekében. PTE19. Az inkluzív nevelés alapelveinek megfelelően szervezi meg az oktatási folyamatot, és támogatást nyújt a sajátos nevelési igényű tanulók számára. PTE20. Folyamatos szakmai fejlődést folytat, értékeli saját pedagógiai gyakorlatának eredményeit, és innovatív megközelítéseket alkalmaz az oktatási folyamatban. PTE21. Alapvető ismeretekkel és gyakorlati készségekkel rendelkezik a biztonságos magatartásra és a vészhelyzetekben, valamint krízishelyzetekben történő hatékony cselekvésre; alkalmazza az elsősegélynyújtás eljárásait, betartja a személyi és közösségi biztonságra vonatkozó előírásokat, korszerű navigációs eszközöket használ, kritikusan értékeli az információs hatásokat, pszichológiai ellenálló képességet tanúsít, és a nemzetközi humanitárius jog alapelveinek megfelelően jár el.
8. A program megvalósításához szükséges erőforrások	
Személyi feltételek	Az oktatási és szakmai program megvalósításában részt vevő oktatók megfelelnek a felsőoktatási intézmények oktatási tevékenységére vonatkozó engedélyezési feltételekben meghatározott személyi követelményeknek. A program oktatásában közreműködő valamennyi oktató aktív profillal rendelkezik szakmai tudományos hálózatokban és adatbázisokban, többek között az ORCID, a Google Scholar és más nemzetközi tudományos platformokon. Az oktatói állomány tagjai megfelelő számú tudományos publikációval rendelkeznek a nemzetközileg elismert tudománymetriai adatbázisokban (Scopus, Web of Science), valamint az A és B kategóriába sorolt tudományos folyóiratokban. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem oktatóinak szakmai továbbképzéséről szóló szabályzata alapján az oktatók rendszeresen részt vesznek nemzetközi, országos és regionális tudományos és szakmai konferenciákon, szakmai továbbképzéseken, az Egyetem ukrajnai és külföldi partnerintézményei által szervezett

	képzési programokban, valamint nemzetközi projektek megvalósításában. Az akadémiai integritás elveinek érvényesülése biztosított mind az oktatók, mind a hallgatók körében. Az Egyetemen hatékony rendszer működik az akadémiai plágium megelőzésére és feltárására, amelynek része a StrikePlagiarism.com plágiumellenőrző rendszer alkalmazása is.
Tárgyi és technikai feltételek	A tárgyi és technikai feltételek megfelelnek a felsőoktatási szolgáltatások nyújtására vonatkozó engedélyezési követelményeknek. Az oktatási folyamat a Biológia és Kémia Tanszék laboratóriumaiban és szaktantermeiben valósul meg (https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-biologii/specializovani-kabineti). Az oktatási folyamatban használt egyetemi szervezeti egységek (https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily), infrastruktúra, helyiségek és berendezések megfelelnek a hatályos közegészségügyi és tűzvédelmi előírásoknak (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/). Ukrajna Miniszterelnökének 2022. június 10-i, 14529/0/1-22. számú utasításával összhangban, amely a gyermekek, tanulók, hallgatók és az oktatási intézmények dolgozói számára biztonságos feltételek megteremtésére vonatkozik, valamint az Ukrajna Állami Katasztrófavédelmi Szolgálat által kiadott ajánlásoknak megfelelően, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetemen speciálisan felszerelt óvóhelyek állnak rendelkezésre. Ennek köszönhetően az Egyetem légiriadó esetén is képes biztosítani a jelenléti oktatás és tanulás biztonságos és folyamatos megszervezését.
Információs és oktatás-módszertani erőforrások.	Az oktatási folyamat megszervezéséhez és megvalósításához szükséges valamennyi erőforrás rendelkezésre áll, különösen: • a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem hivatalos honlapja (http://kmf.uz.ua/uk), amely információkat nyújt az oktatási programokról, az oktatási, tudományos és hallgatói tevékenységekről, a szervezeti egységekről, a felvételi eljárásról, a tanulmányi naptárról, a szabályzatokról, a dokumentummintákról és az elérhetőségekről; • az IRIS elektronikus oktatásirányítási rendszer (https://irisz.kmf.uz.ua), amely adminisztrációs, oktatói és hallgatói felületekkel rendelkezik, és az oktatási folyamat irányításának széles körű funkcióit biztosítja. Az IRIS rendszer többek között tartalmazza a választható tantárgyak jegyzékét, az órarendeket és a hallgatók egyéni tanulmányi terveit; • korlátlan internet-hozzáférés az oktatók és a hallgatók számára; • tudományos könyvtár és olvasótermek; • Google Classroom és Google Meet alapú virtuális tanulási környezetek; • tantervek és munkatantervek; • tanulmányi naptárak és órarendek; • tantárgyi sillabuszok; • integrált gyakorlati képzési program; • a hallgatók önálló és egyéni munkáját támogató módszertani anyagok, beleértve a gyakorlatok programjait; • útmutatók a szakdolgozatok elkészítéséhez; • a záróvizsga programja.

A program hallgatói hozzáférhetnek az Apáczai Csere János Könyvtár és Információs Központ állományához, amely magában foglalja a Központi Olvasótermet, a Tudományos és Oktatási Szakirodalmi Kölcsönző Osztályt, a Szépirodalmi Kölcsönző Osztályt, a Folyóirat- és Multimédia Osztályt, valamint a Kézirattárat. A könyvtári állomány elegendő forrást biztosít mind a nappali, mind a levelező tagozatos hallgatók önálló és egyéni tanulmányi munkájához. A könyvtár több mint 147 000 katalogizált és hozzáférhető dokumentummal rendelkezik, köztük tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal, szakfolyóiratokkal, kézikönyvekkel és egyéb tanulmányi forrásokkal.

A hallgatók hozzáférhetnek az elektronikus könyvtárhoz is, amely vezető ukrán és nemzetközi kutatók tudományos és módszertani publikációit tartalmazza.

A Puskás Tivadar Informatikai Központ biztosítja az Egyetem informatikai hálózatának és számítógépes rendszereinek működését. A felhasználók naponta több mint 450 személyi számítógéphez és laptop-hoz férhetnek hozzá. Ezek közül több mint 160 számítógép tantermekben található, és szabadon használható a hallgatók számára. Az Egyetem teljes területét nagy sáv szélességű vezeték és vezeték nélküli (Wi-Fi) hálózat fedi le.

A fent említett erőforrásokon túl az Egyetem számos speciális szervezeti egységet működtet az oktatási folyamat hatékony megszervezése, megvalósítása és minőségbiztosítása, valamint a hallgatók szakmai, kulturális, fizikai és pszichológiai fejlődésének támogatása érdekében (<https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily>). Ezek közé tartoznak: terepgyakorlati bázisok: síkvidéki (<https://kme.org.ua/uk/infrastruktura-institutu/nizovinna-baza-ta-lisova-shkola-dlja-polovih-praktik-v-seli-velika-dobron>) és hegyvidéki (<https://kme.org.ua/uk/infrastruktura-institutu/visokogirna-naukovo-doslidna-baza-ta-majdanchik-dlja-polovih-praktik-im-ishtvana-bucko-v-seli-lipovec>); a József Szikura Botanikus Kert (<https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/naukovo-doslidni-centri/naukovo-doslidnij-centr-imeni-ishtvan/botanichnij-sad-im-sikura-iozhafa>), növénygyűjteménnyel és magbankkal; a tudományos és oktatási herbáriumok (<https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/naukovo-doslidni-centri/naukovo-doslidnij-centr-imeni-ishtvan/naukovij-gerbarij>); a zoológiai gyűjtemény (<https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/naukovo-doslidni-centri/naukovo-doslidnij-centr-imeni-ishtvan/zoologichna-kolekcija>); a sport- és rekreációs központ (<https://kme.org.ua/uk/infrastruktura-institutu/sportivno-ozdorovchij-centr>); a tanulmányi sportközpont (<https://kme.org.ua/uk/infrastruktura-institutu/navchalno-sportivnij-centr>); Rákóczi Tours Turisztikai Információs Központ (<https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/turistichno-informacijnij-centr-rakoczi-tours>); az egészségügyi szolgálat (<https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/medichna-sluzhba>); pszichológiai szolgálat (<https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/psihologichnoi-sluzhba>); a hallgatói kollégiumok.

9. Felsőoktatási mobilitás

Országos kreditmobilitás	Ukrajna hatályos jogszabályaival, valamint a felsőoktatási intézmények között létrejött megállapodásokkal összhangban (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/perelik-partneriv-zui-z-jakymy-zak-ljuceno-dohovir-pro-spivpracju)
Nemzetközi kreditmobilitás	Az Erasmus+ program (https://kme.org.ua/uk/erasmus-uk) keretében valósul meg, amely támogatja az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a sport területén megvalósuló együttműködési projekteket, partnerségeket, kezdeményezéseket és mobilitási tevékenységeket. A Makovecz Program keretében, a Kárpát-medence felsőoktatási intézményei közötti intézményközi megállapodások alapján valósul meg, amely támogatja a felsőoktatási hallgatók és az oktatók akadémiai mobilitását (https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidroz-dily/kafedri/kafedra-pedahohiky-ta-psyxolohiyi/akademichna-mo-bilnist).
Nemzetközi hallgatók képzése	Nem alkalmazható.

AZ OKTATÁSI-SZAKMAI PROGRAM KOMPONENSEINEK JEGYZÉKE ÉS LOGIKAI SORRENDJE

1. Az oktatási-szakmai program komponenseinek jegyzéke

Oktatási komponens kódja	A program komponensei (tantárgyak, évfolyamdolgozatok, szakmai gyakorlat és szakdolgozat)	ECTS Kreditek	Az értékelés formája
1	2	3	4
1.	KÖTELEZŐ OKTATÁSI KOMPONENSEK		
1.1.	Kötelező általános képzés	20	
OK 1	Ukrajna történelme és kultúrája	3	Beszámoló
OK 2	A magyar nemzet történelme és kultúrája	3	Beszámoló
OK 3	Filozófia	3	Beszámoló
OK 4	Ukrán nyelv szakmai célokra	3	Beszámoló
OK 5	Idegen nyelv szakmai célokra	3	Vizsga
OK 6	A nemzeti ellenállás alapjai*	5	Beszámoló
1.2.	Kötelező szakmai képzés	130	
OK 7	Korszerű információs technológiák a biológia és egészségtan oktatásában	4	Beszámoló
OK 8	Pszichológia	4	Vizsga
OK 9	Pedagógia (neveléstörténet, pedagógiaelmélet, didaktika és nevelésszociológia)	6	Beszámoló / vizsga
OK 10	A biológia tanításának módszertana (botanika, állattan, ökológia és általános biológia)	8	Vizsga
OK 11	Az emberbiológia és az egészségtan tanításának módszertana	4	Vizsga
OK 12	Fizika (beleértve a biofizika alapjait)	3	Beszámoló
OK 13	Általános kémia	7	Vizsga
OK 14	Szerves és bioorganikus kémia	6	Vizsga
OK 15	Botanika	12	Beszámoló / vizsga
OK 16	Állattan	12	Beszámoló / vizsga
OK 17	Az ember és az állatok anatómiája és élettana	5	Vizsga
OK 18	Általános ökológia	4	Vizsga
OK 19	A biológia története és elméleti alapjai	3	Vizsga
OK 20	A tudományos és oktatási kutatások szervezésének és megvalósításának módszertani alapjai	4	Beszámoló
OK 21	Talajtan alapjai	3	Vizsga
OK 22	Életbiztonság és az egészséges életmód alapjai	4	Beszámoló
OK 23	Növényélettan	3	Vizsga
OK 24	Genetika alapjai	4	Vizsga
OK 25	Korszerű ukrán biológiai terminológia	3	Vizsga
OK 26	Citológia és hisztológia alapjai	3	Vizsga
OK 27	Molekuláris biológia	3	Vizsga
OK 28	Növény- és állatökológia	3	Vizsga

OK 29	Természetvédelem	4	Vizsga
OK 30	Mikrobiológia	4	Vizsga
OK 31	Biogeográfia	4	Vizsga
OK 32	Evolúcióbiológia	3	Vizsga
OK 33	Évfolyamdolgozat (biológiából és egészségtanból; biológiából, egészségtanból és a tantárgypedagógia módszertanából)	7	Beszámoló
1.3.	Kötelező szakmai gyakorlat és záró minősítés	30	
EC 34	Terepgyakorlat	6	Beszámoló
EC 35	Tanítási gyakorlat	21	Beszámoló / vizsga
EC 36	A szakdolgozat elkészítése	3	Beszámoló
1.4.	Záró minősítés	---	
A	Záró minősítés (záróvizsga; szakdolgozat véde)	---	Vizsga
A kötelező oktatási komponensekhez tartozó ECTS-kredit összesen:		180	
2.	Az oktatási-szakmai program választható komponensei **		
	A választható oktatási komponensekhez tartozó ECTS-kredit összesen:	60	
A PROGRAM ÖSSZES ECTS-KREDITJE		240	

* Az Ukrajna egyes törvényeinek módosításáról Ukrajna állampolgárainak a nemzeti ellenállásra való felkészítésével kapcsolatos egyes kérdések tekintetében szóló, 2026. március 25-i 4826-IX. számú törvény (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4826-20#n84>) alapján a felsőoktatási intézmények valamennyi fenntartói formájában tanuló hallgatók mentesülnek A nemzeti ellenállás alapjai tantárgy teljesítése alól, amennyiben:

- teljesítették a katonai szolgálatot;
- e tantárgyat korábbi szakmai előkészítő felsőoktatási vagy felsőoktatási képzésük során sikeresen teljesítették;
- rendelkeznek az alapkiképzés teljesítését és katonai szakképesítés megszerzését igazoló tanúsítvánnyal;
- nem nappali vagy duális képzési formában folytatják tanulmányaikat;
- Ukrajna ideiglenesen megszállt területein élnek.

E hallgatók jogosultak az oktatási-szakmai programból olyan további oktatási komponenseket választani, amelyek kreditértéke megegyezik az e tantárgyhoz rendelt ECTS-kreditek számával.

A hallgatók jogosultak az Egyetem tanszékei által meghirdetett tantárgyak közül 60 ECTS kredit értékben szabadon választani: <https://kmf.uz.ua/uk/studentam/disciplini-vilnogo-viboru/>

2. Az oktatási-szakmai program komponenseinek szerkezeti és logikai felépítése

A hallgatói tanulmányok ütemezése (nappali és levelező képzési forma):

Sorszám	Oktatási komponens kódja	Az oktatási komponens megnevezése (tantárgyak, évfolyamdolgozatok/projektek, szakmai gyakorlat, szakdolgozat)	A komponens típusa	Kreditek (ECTS)
1	2	3	4	5
I. félév – 30 ECTS-kredit				
1	OK 1	Ukrajna történelme és kultúrája	Kötelező általános képzési komponens	3
2	OK 8	Pszichológia	Kötelező szakmai képzési komponens	27
3	OK 19	A biológia alapjai és tudománytörténete		
4	OK 7	Modern információs technológiák a biológia és egészségtan oktatásában		
5	OK 12	Fizika (a biofizika alapjait)		
6	OK 13	Általános kémia (szervetlen)		
7	OK 15	Botanika (szervezetten és morfológia)		
8	OK 16	Állattan (gerinctelen állatok)		
II. félév – 30 ECTS-kredit				
1	OK 2	A magyar nép történelme és kultúrája	Kötelező általános képzési komponens	3
2	OK 9	Pedagógia	Kötelező szakmai képzési komponens	21
3	OK 20	A tudományos-pedagógiai kutatások szervezésének és lebonyolításának módszertani alapjai		
4	OK 13	Általános kémia (fizikai és kolloid)		
5	OK 17	Az ember és az állatok anatómiája és fiziológiája		
6	OK 18	Általános ökológia		
7	OK 34	Terepgyakorlat	Kötelező szakmai gyakorlat	3
8	SZVK 1	Szabadon választható oktatási komponens № 1	Szabadon választható oktatási komponens	4
III. félév – 30 ECTS-kredit				
1	OK 3	Filozófia	Kötelező általános képzési komponens	3
2	OK 9	Pedagógia	Kötelező szakmai képzési komponens	19
3	OK 14	Szerves és bioszerves kémia		
4	OK 15	Botanika (rendszerint)		
5	OK 16	Zoológia (gerinces állatok)		
6	OK 28	Növény- és állatökológia		
7	SZVK 2	Szabadon választható oktatási komponens №2	Szabadon választható oktatási komponens	8
8	SZVK 3	Szabadon választható oktatási komponens №3		

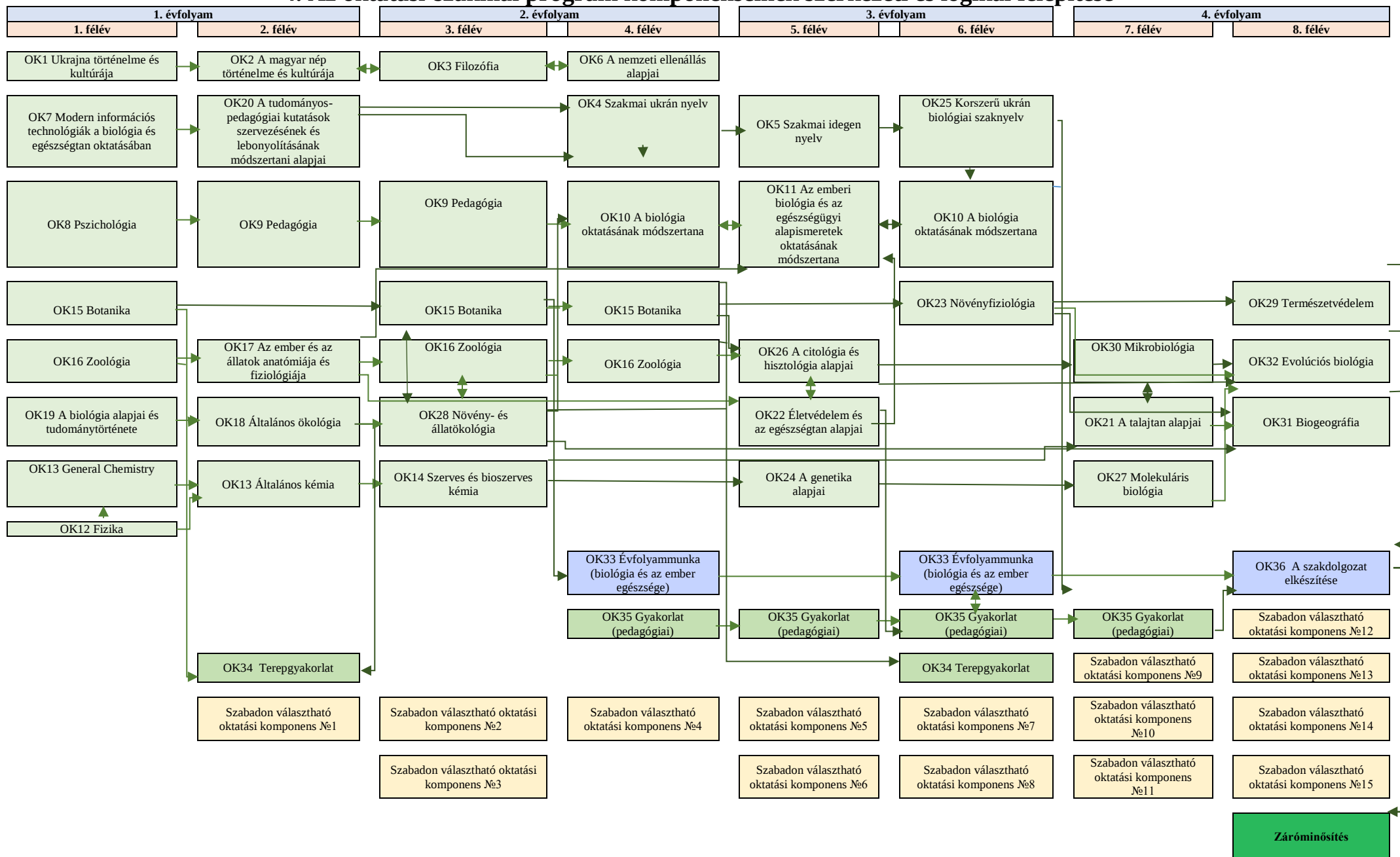
IV. félév – 30 ECTS-kredit				
1	OK 6	A nemzeti ellenállás alapjai	Kötelező általános képzési komponens	8
2	OK 4	Szakmai ukrán nyelv		
3	OK 10	A biológia (botanika, zoológia és ökológia) oktatásának módszertana	Kötelező szakmai képzési komponens	11
4	OK 15	Botanika (rendszertan)		
5	OK 16	Zoológia (gerinces állatok)		
6	OK 33	Évfolyammunka (biológia és az ember egészsége)	Kötelező szakmai képzési komponens	4
7	OK 35	Gyakorlat (pedagógiai)	Kötelező szakmai gyakorlat	3
8	SZVK 4	Szabadon választható oktatási komponens №4	Szabadon választható oktatási komponens	4
V. félév – 30 ECTS-kredit				
1	OK 5	Szakmai idegen nyelv	Kötelező általános képzési komponens	3
2	OK 11	Az emberi biológia és az egészségügyi alapismeretek oktatásának módszertana	Kötelező szakmai képzési komponens	16
3	OK 22	Életvédelem és az egészségtan alapjai		
4	OK 26	A citológia és hisztológia alapjai		
5	OK 24	A genetika alapjai		
6	SZVK 5	Szabadon választható oktatási komponens №5	Szabadon választható oktatási komponens	8
7	SZVK 6	Szabadon választható oktatási komponens №6		
8	OK 35	Gyakorlat (pedagógiai)	Kötelező gyakorlati képzési és záróvizsga- komponens	3
VI. félév – 30 ECTS-kredit				
1	OK 25	Korszerű ukrán biológiai szaknyelv	Kötelező szakmai képzési komponens	10
2	OK 10	A biológia (általános) oktatásának módszertana		
3	OK 23	Növényfiziológia		
4	OK 33	Évfolyammunka (biológia és az ember egészsége)	Kötelező szakmai képzési komponens	3
5	SZVK 7	Szabadon választható oktatási komponens №7	Szabadon választható oktatási komponens	8
6	SZVK 8	Szabadon választható oktatási komponens №8		
7	OK 34	Terepgyakorlat	Kötelező gyakorlati képzési és záróvizsga- komponens	3
8	OK 35	Gyakorlat (pedagógiai)		3
9	OK 35	Pedagógiai gyakorlat (tábori)		3
VII. félév – 30 ECTS-kredit				
1	OK 27	Molekuláris biológia	Kötelező szakmai képzési komponens	9
2	OK 21	A talajtan alapjai		
3	OK 30	Mikrobiológia		

4	SZVK 9	Szabadon választható oktatási komponens №9	Szabadon választható oktatási komponens	12
5	SZVK 10	Szabadon választható oktatási komponens №10		
6	SZVK 11	Szabadon választható oktatási komponens №11		
7	OK 35	Gyakorlat (pedagógiai)	Kötelező gyakorlati képzési és záróvizsga-komponens	9
VIII. félév – 30 ECTS-kredit				
1	OK 29	Természetvédelem	Kötelező szakmai képzési komponens	11
2	OK 31	Biogeográfia		
3	OK 32	Evolúciós biológia		
4	SZVK 12	Szabadon választható oktatási komponens №12	Szabadon választható oktatási komponens	16
5	SZVK 13	Szabadon választható oktatási komponens №13		
6	SZVK 14	Szabadon választható oktatási komponens №14		
7	SZVK 15	Szabadon választható oktatási komponens №15		
8	OK 36	A szakdolgozat elkészítése	Kötelező szakmai gyakorlat	3
	A	Záróminősítés (záróvizsga; szakdolgozat véde)	Záróminősítés	---

3. A program komponenseinek felépítése

Program komponensek	Óra	Kreditérték	A komponensek aránya (%)
1. Az oktatási-szakmai program kötelező komponensei	5400	180	75
1.1. Kötelező általános képzés	600	20	8,3
1.2. Kötelező szakmai képzés	3900	130	54,2
1.3. Kötelező szakmai gyakorlat és záróvizsga	900	30	12,5
2. Az oktatási-szakmai program választható komponensei	1800	60	25
Az oktatási-szakmai program összes ECTS-kreditje	7200	240	100

4. Az oktatási-szakmai program komponenseinek szerkezeti és logikai felépítése

A FELSŐOKTATÁSI HALLGATÓK ZÁRÓVIZSGÁJÁNAK FORMÁJA

A felsőoktatási hallgatók záróvizsgájának formája szakmai képesítés odaítélése esetén	A záróvizsga profilképző tantárgyakból tett záróvizsgából és a szakdolgozat nyilvános védéséből áll. A szakmai képesítés odaítélése az oktatási-szakmai program keretében a hatályos jogszabályokkal, a vonatkozó szakmai standarddal, valamint a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola „A szakmai képesítések odaítélésének rendjéről szóló szabályzata” alapján történik (https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-18-pol-poryadok-prisv)
A szakmai képesítés odaítélésének rendje	A felsőoktatási hallgatók szakmai képesítésének odaítélési rendje. A Szenátus 2026. április 30-án, a 4. számú jegyzőkönyvével hagyta jóvá (https://kme.org.ua/mik/dodatok/poryadok_pris_prof_kval_ua_2026.pdf).
A vonatkozó szakmai standard teljes megnevezése és azonosító adatai	„A középfokú általános oktatási intézmény tanára” szakmai standard. Jóváhagyva Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2024. augusztus 29-i 1225. számú, „A „Középfokú általános oktatási intézmény tanára” szakmai standard jóváhagyásáról” szóló rendeletével (https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity)
A szakmai standardban meghatározott kompetenciák jegyzéke	A következő szakmai kompetenciák kerültek figyelembevételre: A (A1. (A1.1., A1.2., A1.3., A1.4.), A2. (A2.1., A2.2., A2.3., A2.4., A2.5.), A3. (A3.1..A3.2., A3.3.)). Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б 1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2, Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.)), В (В1. (В1.1., В1.2., В 1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.)). Г (Г1. (Г1.1, Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.)), Д (Д 1. (Д 1.1., Д1.2.)).
A záróvizsgával szemben támasztott követelmények	A záróvizsga célja annak értékelése, hogy a felsőoktatási hallgatók milyen szinten sajátították el az oktatási programban meghatározott, valamint a szakmai standardban előírt ismereteket, készségeket, jártasságokat, kompetenciákat és tanulási eredményeket.
A szakdolgozattal szemben támasztott követelmények	A szakdolgozatnak a középfokú oktatás (természettudományi tantárgyak, fizika, kémia, biológia) területéhez kapcsolódó összetett szakmai feladat vagy gyakorlati probléma megoldását kell tartalmaznia, amely az oktatástudomány koncepcionális módszereinek, a szaktárgyi ismereteknek, a pszichológiának, valamint az oktatás elméletének és módszertanának alkalmazását igényli, és amelyet a feltételek összetettsége és bizonytalansága jellemez. A szakdolgozat nem tartalmazhat plágiumot, adatgyártást (fabrikációt), adathamisítást (falszifikációt), valamint az akadémiai tisztesség egyéb megsértését. A szakdolgozatot nyilvánosságra kell hozni, valamint el kell helyezni a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola repozitóriumában és könyvtárában.

A FELSŐOKTATÁS BELSŐ MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZERE

Az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Standardok és Irányelvek (ESG), valamint Ukrajna „A felsőoktatásról” szóló törvényének 16. cikke alapján kerülnek meghatározásra. A felsőoktatás belső minőségbiztosítása a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola minőségbiztosítási koncepciója (<https://kme.org.ua/uk/mik/>) szerint valósul meg, amely az egyetem honlapján nyilvánosan elérhető (<https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/>).

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán az oktatási tevékenység minőségbiztosítási rendszere (<https://kmf.uz.ua/uk/struktura-institutu/>), a felsőoktatás minősége (belső minőségbiztosítási rendszer), valamint az oktatási program minősége a hatályos intézményi struktúra és az oktatási minőségmonitoring rendszer szerint valósul meg, és az alábbi eljárásokat és intézkedéseket foglalja magában:

1. a felsőoktatás minőségbiztosításának elveinek és eljárásainak meghatározása;
2. az oktatási programok monitorozása és időszakos felülvizsgálata;
3. a felsőoktatási hallgatók, valamint az egyetem oktatóinak és tudományos-pedagógiai munkatársainak éves értékelése;
4. a pedagógusok, tudományos és tudományos-pedagógiai munkatársak továbbképzésének biztosítása szakmai gyakorlat vagy továbbképző tanfolyamok formájában;
5. a tanulmányi folyamat megszervezéséhez szükséges erőforrások biztosítása, beleértve a hallgatók önálló munkáját is, minden képzési program esetében;
6. az oktatási folyamat hatékony irányítását szolgáló információs rendszerek biztosítása;
7. az oktatási programokra, a felsőoktatási képzési szintekre és képesítésekre vonatkozó információk nyilvánosságának biztosítása;
8. hatékony rendszer biztosítása az akadémiai plágium megelőzésére és felderítésére az egyetem munkatársainak és a hallgatóknak a tudományos munkáiban;
9. egyéb eljárások és intézkedések.

Az egyetemen Minőségbiztosítási Osztály, Felsőoktatási Minőségbiztosítási Tanács, valamint Hallgatói Önkormányzat működik.

Az oktatási program létrehozásának és időszakos felülvizsgálatának mechanizmusát az egyetemen kidolgozott „Módszertani ajánlások az oktatási programok kidolgozásához és frissítéséhez” dokumentum rögzíti.

A projektcsoport az oktatási program monitorozását végzi, amely magában foglalja a program tartalmának és aktualitásának elemzését és értékelését, a társadalmi és munkaerőpiaci igények változását, a hallgatói terhelést, a tanulmányi eredményeket és a hallgatói sikerességet, a hallgatói elvárásokat, igényeket és elégedettséget, valamint a tanulási környezet és az oktatási program céljainak megfelelőségét.

A képzést biztosító csoport (oktatók) szervezési és szakmai támogatást nyújt a hallgatók képzése során, elemzi a program aktualitását, megfelelőségét a hatályos jogszabályoknak, az Oktatási és Tudományos Minisztérium ajánlásainak, valamint a munkaadók és a hallgatói közösség igényeinek, és szükség esetén módosításokat dolgoz ki a tantervekben és egyéb dokumentumokban.

Emellett az oktatási program folyamatos elemzését és értékelését a képzési folyamat más résztvevői is végzik, különösen a hallgatók a tantárgyak teljesítését követően, valamint külső érdekelt felek – végzett hallgatók, akik a szakmájukban dolgoznak, illetve munkáltatók.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatóközpontú oktatási koncepciót valósít meg. Az oktatási folyamat minőségének javítása érdekében minden félévben kötelező kérdőíves felmérés történik. A felmérések eredményeit az oktatási program fejlesztésére használják fel. Az érdekelt felek észrevételei és javaslatai az oktatási programmal kapcsolatban az egyetem hivatalos honlapján kerülnek közzétételre.

Bevezetésre került a hallgatók és oktatók teljesítményének értékelési rendszere, amely a tudományos, módszertani és szervezeti tevékenység rangsorolásán alapul, valamint az oktatók hallgatói kérdőívek alapján történő értékelése. Ezt „A tudományos és oktatói személyzet minősítési és értékelési rendszeréről szóló szabályzat” tartalmazza.

Az egyetemen az oktatók továbbképzése több formában valósul meg: továbbképzési programok, szakmai gyakorlat, valamint szemináriumok, workshopok, tréningek, webináriumok és mesterkurzusok. A továbbképzés rendszeresen történik, és folyamatosan erősítik annak gyakorlati jellegét nem formális és informális képzési formákban, többek között hazai és külföldi szakmai gyakorlatok, nemzetközi projektekben való részvétel, ösztöndíj- és képzési programok, valamint tanúsított programok révén.

Az akadémiai tisztesség elveinek népszerűsítése és bevezetése az egyetem oktatási és tudományos tevékenységébe „Az akadémiai tisztességről szóló szabályzat” alapján történik.

Az egyetem minőségbiztosítási rendszere a felsőoktatás minőségét illetően (belső minőségbiztosítási rendszer) a felsőoktatási intézmény kezdeményezésére a Nemzeti Felsőoktatási Minőségbiztosítási Ügynökség által kerül értékelésre.

AZ OKTATÁSI KOMPONENSEK SZILLABUSZAINAK SZERKEZETI KÖVETELMÉNYEI

Az oktatási komponensek szillabusza (tanegység, gyakorlat) az alábbi elemekből áll:

1. Általános információk. Az egyetem neve, a felsőoktatási képzési szint, a képzés formája; a tantárgy megnevezése, tanszék, oktatási program, a tantárgy típusa (kötelező vagy választható); kreditérték, óraszám; az oktató(k) neve, tudományos fokozata, tudományos címe, e-mail címe; a tantárgy előfeltételei (prerekvizitjei).
2. A tantárgy összefoglalása. A tantárgy helye a képzési programban, feladatai, célja és várható tanulási eredményei, a tantárgy jellemzői stb.
3. A tantárgy tematikája. Az előadások, szemináriumok és laboratóriumi gyakorlatok, valamint az önálló munka témakörei.
4. A tanulási eredmények ellenőrzésének és értékelésének kritériumai. Az értékelés formái és a záróértékelés sikeres teljesítésének kritériumai, határidők stb.
5. A tantárgy oktatási politikája. A tantárgyi követelményrendszer, amelyet az oktató a hallgatókkal szemben támaszt a tantárgy teljesítése során, az akadémiai tisztesség elvein alapul. A követelmények vonatkozhatnak az órák látogatására, a viselkedési szabályokra, a szükséges tanulmányi munka minimumának teljesítésére stb.
6. Ajánlott és kiegészítő irodalom, valamint egyéb információforrások.

AZ OKTATÁSI PROGRAM ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ JOGSZABÁLYOK ÉS NORMATÍV DOKUMENTUMOK JEGYZÉKE

- Ukrajna „A felsőoktatásról” szóló törvénye (2017.09.05., 2145-VIII sz., módosításokkal 2020.09.25.). Elérhető: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- Ukrajna „Az oktatásról” szóló törvénye (2017.09.05., 2145-VIII). Elérhető: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Nemzeti képesítési keretrendszer. Elérhető: —
- Ukrajna DK 009:2010 nemzeti osztályozó „Gazdasági tevékenységek osztályozása”. Elérhető: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
- Ukrajna DK 003:2010 nemzeti osztályozó „Foglalkozások osztályozása”. Elérhető: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
- Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2025.03.27-i 512. számú rendelete „A felsőoktatási standardok kidolgozására vonatkozó módszertani ajánlások jóváhagyásáról”. Elérhető: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>
- Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2011.11.23-i 1341. számú rendelete „A Nemzeti képesítési keretrendszer jóváhagyásáról”. Elérhető: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n>
- „Oktatási programok kidolgozása. Módszertani ajánlások” (szerk. V. G. Kremen; szerzők: V. M. Zakharchenko, V. I. Luhovyi, Yu. M. Rashkevych, Zh. V. Talanova). Kijev: Prioritet, 2014. Elérhető: http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf
- „Oktatási programok kidolgozása. Módszertani ajánlások”. Elérhető: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffici.pdf
- A 014 „Középfokú oktatás (tantárgyi specializációk szerint)” szakterület felsőoktatási standardtervezete. Elérhető: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennya/2024/04/17/HO-proyekt.stand.VO-014-serednya.osvita-bakalavr.17.04.2024.1.1.docx>
- Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2015.04.29-i 266. számú rendelete „A tudásterületek és szakterületek jegyzékéről” (módosításokkal 2025.02.21.). Elérhető: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
- ECTS felhasználói útmutató. Elérhető: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf
- EQF-LLL – Európai képesítési keretrendszer az egész életen át tartó tanuláshoz. Elérhető: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf
- QF-EHEA – az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszere. Elérhető: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>
- Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2018.07.16-i 776. számú rendelete „A pedagógusképzés fejlesztésének koncepciójáról”. Elérhető: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
- Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2015.03.11-i 1/9-120 számú levele „A humán tantárgyak oktatásának megszervezéséről”. Elérhető: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-120729-15#Text>
- Ukrajna törvénye „Az ukrán nyelv államnyelvi működésének biztosításáról” (2704-VIII). Elérhető: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2024.02.15-i 17-Vn számú rendelete „Az angol nyelv oktatásának és használatának biztosításáról”. Elérhető: <https://kme.org.ua/uk/category/nakazi/>

Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2023.07.25-i 898. számú rendelete „Az angol nyelv oktatásának minőségbiztosítására vonatkozó módszertani ajánlások”. Elérhető: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0898729-23#Text>

Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2023.12.15-i 1322. számú rendelete „A nemzeti és állampolgári identitás erősítésének stratégiájáról 2030-ig”. Elérhető: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1322-2023-%D0%BF#n18>

ISCED F 2013 – Fields of Education and Training. UNESCO, 2015. Elérhető: <http://dx.doi.org/10.15220/978-92-9189-179-5-en>

Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2024.08.29-i 1225. számú rendelete „A középfokú oktatási intézmény tanára szakmai standardjának jóváhagyásáról”. Elérhető: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

Ukrajna 2026.03.25-i 4826-IX számú törvénye „A nemzeti ellenállásra való felkészítésről szóló jogszabályok módosításáról”. Elérhető: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4826-20#n84>

Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2025.03.27-i 512. számú rendelete „A felsőoktatási standardok kidolgozására vonatkozó módszertani ajánlások” (ismételt hivatkozás). Elérhető: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>

MELLÉKLETEK

Táblázat 1. Az oktatási komponensek (OK) megfeleltetési mátrixa a Nemzeti Képesítési Keretrendszer (NKK) deskriptorainak
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n>

A kompetenciák (tanulási eredmények) osztályozása a Nemzeti Képesítési Keretrendszer (NKK) szerint/ Oktatási program oktatási komponensei	Tudás T1 Konceptcionális tudományos és gyakorlati ismeretek T2 A szakmai tevékenység és/vagy tanulás területén alkalmazott elméletek, elvek, módszerek és fogalmak kritikus értelmezése	Készségek K1 Fejlett kognitív és gyakorlati készségek/jártasságok, valamint innovációs képesség a szakmai tevékenység vagy tanulás során felmerülő összetett szakmai feladatok és gyakorlati problémák megoldásához	Kommunikáció KO1 Információk, ötletek, problémák, megoldások, saját tapasztalatok és érvelések átadása szakemberek és nem szakemberek számára KO2 Adatok gyűjtése, értelmezése és alkalmazása KO3 Szakmai kérdésekben történő kommunikáció, idegen nyelven is, szóban és írásban	Felelősség és autonómia FA1 Összetett műszaki vagy szakmai tevékenységek és projektek irányítása FA2 Döntéshozatal és felelősségvállalás kiszámíthatatlan munka- és/vagy tanulási helyzetekben FA3 Olyan ítéletek kialakítása, amelyek társadalmi, tudományos és etikai szempontokat is figyelembe vesznek FA4 Személyek és csoportok szakmai fejlődésének szervezése és irányítása FA5 A tanulás folytatásának képessége magas szintű önállósággal
EC1	T1, T2		KO1	FA3
EC2	T1, T2		KO1, KO2	FA3
EC3	T1, T2	K1	KO 1	FA4, FA5
EC4		K1	KO 1; KO 3	FA3
EC5		K1	KO1; KO3	FA4
EC6	T1, T2	K1	KO1; KO3	FA2; FA3
EC7	T1, T2	K1	KO1, KO2, KO3	FA2; FA3 FA4, FA5
EC8	T1, T2	K1	KO1, KO2, KO3	FA2; FA3; FA4
EC9	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA1, FA3, FA5

EC10	T1, T2	K1	KO1, KO2, KO3	FA1; FA2; FA3, FA5
EC11	T1, T2	K1	KO1, KO2, KO3	FA1, FA2, FA3, FA4
EC12	T1, T2	K1		
EC13	T1, T2	K1		FA4
EC14	T1, T2	K1		FA4
EC15	T1, T2	K1	KO1	FA4; FA5
EC16	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA4
EC17	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA3, FA4
EC18	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA3, FA4
EC19	T1, T2		KO1	
EC20	T1, T2	K1	KO1, KO2, KO3	FA3, FA4, FA5
EC21	T1, T2	K1	KO2	FA4
EC22	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA2, FA3
EC23	T1, T2	K1		FA4
EC24	T1, T2	K1		FA4
EC25	T1	K1	KO1, KO2, KO3	FA3
EC26	T1, T2	K1		FA4
EC27	T1, T2	K1		FA4
EC28	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA1, FA3, FA4
EC29	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA1, FA3, FA4
EC30	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA1, FA4

EC31	T1, T2	K1	KO1; KO2; KO3	FA1; FA2; FA4; FA5
EC32	T1, T2	K1	KO1; KO2; KO3	FA1; FA2; FA4; FA5
EC33	T1, T2	K1	KO1; KO2; KO3	FA1, FA2, FA3, FA5
EC34	T1, T2	K1	KO1; KO2; KO3	FA1; FA2; FA3; FA5
EC35	T1, T2	K1	KO1; KO2; KO3	FA1; FA2; FA3; FA5
EC36	T1, T2	K1	KO1; KO2; KO3	FA1; FA2; FA3; FA4; FA5

Táblázat 2. A program tanulási eredményeinek (PTE) megfeleltetési mátrixa a Nemzeti Képesítési Keretrendszer (NKK) deszkriptorainak
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n>)

A kompetenciák (tanulási eredmények) osztályozása a Nemzeti Képesítési Keretrendszer (NKK) szerint / Az oktatási program tanulási eredményei (PTE))	Tudás	Készségek	Kommunikáció	Felelősség és autonómia
	T1 Koncepcionális tudományos és gyakorlati ismeretek T2 A szakmai tevékenység és/vagy tanulás területén alkalmazott elméletek, elvek, módszerek és fogalmak kritikus értelmezése	K1 Fejlett kognitív és gyakorlati készségek/jártasságok, valamint innovációs képesség a szakmai tevékenység vagy tanulás során felmerülő összetett szakmai feladatok és gyakorlati problémák megoldásához	KO1 Információk, ötletek, problémák, megoldások, saját tapasztalatok és érvelések átadása szakemberek és nem szakemberek számára KO2 Adatok gyűjtése, értelmezése és alkalmazása KO3 Szakmai kérdésekben történő kommunikáció, idegen nyelven is, szóban és írásban	FA1 Összetett műszaki vagy szakmai tevékenységek és projektek irányítása FA2 Döntéshozatal és felelősségvállalás kiszámíthatatlan munka- és/vagy tanulási helyzetekben FA3 Olyan ítéletek kialakítása, amelyek társadalmi, tudományos és etikai szempontokat is figyelembe vesznek FA4 Személyek és csoportok szakmai fejlődésének szervezése és irányítása FA5 A tanulás folytatásának képessége magas szintű önállósággal
PLO1	T1	K1	KO1, KO2	FA3
PLO2	T1, T2	K1	K1	FA1, FA3
PLO3	T1, T2	K1	KO1, K2	FA1, FA2
PLO4	T1	K1	KO1, KO3	FA1, AB3
PLO5	T1, T2	K1	KO1	FA2, FA3
PLO6	T1	K1	KO1	FA2, FA3
PLO7	T1, T2	K1	K1	FA1
PLO8	T1, T2	K1	KO1, K3	FA1, FA2
PLO9	T1, T2	K1	KO1	FA1, FA4
PLO10	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA1, FA4
PLO11	T1, T2	K1	KO1, KO2, KO3	FA1, FA2, FA3
PLO12	T1, T2	K1	KO1, KO3	FA1, FA2, FA3
PLO13	T1, T2	K1	KO1, KO2	T2, KO1, FA4

PLO14	T1, T2	K1	KO1	FA1, FA4
PLO15	T1, T2	K1	KO1	FA2, FA4
PLO16	T1	K1	KO1, KO2	FA1, FA2
PLO17	T1, T2	K1	KO1, KO2, KO3	FA1, FA3, FA5
PLO18	T1	K1	KO1, KO2	FA1, FA3
PLO19	T1, T2	K1	KO1, KO2	FA1, FA3
PLO20	T1, T2	K1	KO1, KO2, KO3	FA1, FA4, FA5

Táblázat 3. Az oktatási program tartalmának megfeleltetési mátrixa a szakmai standard munkafunkcióinak és kompetenciáinak „A középfokú általános oktatási intézmény tanára” szakmai standard, Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2024.08.29-i 1225. számú rendelete alapján. (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>)

A szakmai standard munkafunkcióinak kódjai és megnevezései	A szakmai standard kompetenciáinak kódjai és megnevezései	Az oktatási programban szereplő megfelelő kódok		
		általános és speciális kompetenciák	Programme Learning Outcomes	Educational Competencies
A. A tanulók tantárgyi (integrált kurzusok) oktatása	A1. Nyelvi-kommunikációs kompetencia	ÁK1, ÁK2, ÁK3, ÁK4, SZK1, SZK2	PTE1	OK1, OK2, OK4, OK5, OK10, OK11, OK25, OK35
	A2. Tantárgyi-módszertani kompetencia	ÁK3, ÁK4, ÁK5, ÁK13, SZK2, SZK3, SZK4, SZK5, SZK7, SZK15, TK1, TK2, TK3, TK4, TK5, TK6	PTE3, PTE4, PTE7–17, PTE20	OK7–35
	A3. Információs és digitális kompetencia	ÁK5, ÁK13, SZK7, TK6	PTE6	OK7, OK10, OK11, OK20, OK35
B. Partnerségi együttműködés az oktatási folyamat résztvevőivel	B1. Pszichológiai kompetencia	ÁK6, ÁK7, ÁK10, ÁK11, SZK3, SZK5, SZK8, SZK10	PTE2, PTE5, PTE18, PTE19	OK8, OK9, OK10, OK11, OK22, OK35
	B2. Érzelmi-etikai kompetencia	ÁK6, ÁK9, ÁK10, ÁK11, ÁK13, ÁK14, SZK10, SZK11, SZK14	PTE13, PTE18, PTE20	OK3, OK4, OK8, OK9, OK22, OK29, OK31, OK35
	B3. Pedagógiai partnerségi kompetencia	ÁK2, ÁK7, ÁK12, SZK8, SZK9, SZK10, SZK13, SZK15	PTE16, PTE18, PTE19	OK8, OK9, OK10, OK11, OK22, OK35
C. Biztonságos és egészséges tanulási környezet szervezése	C1. Inkluzív kompetencia	ÁK6, ÁK7, ÁK11, SZK4, SZK5, SZK6, SZK9, SZK10	PTE5, PTE18, PTE19	OK8, OK9, OK10, OK11, OK22, OK35
	C2. Egészségmegőrző kompetencia	ÁK7, ÁK10, ÁK11, SZK6, SZK9, SZK12, TK5	PTE5, PTE14, PTE15, PTE18, PTE20, PTE21	OK6, OK8, OK11, OK17, OK18, OK19, OK22, OK28, OK29, OK30, OK35
D. Az oktatási folyamat megvalósítása	D1. Prognosztikai kompetencia	ÁK1, ÁK4, ÁK8, SZK3, SZK4, SZK7, SZK14	PTE3, PTE17, PTE20	OK8, OK9, OK10, OK11, OK20, OK33, OK35, OK36
	D2. Szervezési kompetencia	ÁK1, ÁK4, ÁK8, SZK3, SZK13, SZK15	PTE3, PTE5, PTE16, PTE18	OK8, OK9, OK10, OK11, OK20, OK22, OK33, OK35
	D3. Értékelő-elemző kompetencia	ÁK1, SZK6, SZK7, SZK11	PTE4, PTE12	OK7, OK8, OK9, OK10, OK11, OK12, OK13, OK14, OK15, OK31, OK34
E. Folyamatos szakmai fejlődés	E1. Az élethosszig tartó tanulás képessége	ÁK2, ÁK6, SZK14	PTE10, PTE11, PTE12, PTE21	OK7, OK8, OK9, OK10, OK11, OK12, OK13, OK14, OK15, OK31, OK35

Táblázat 1. A szakmai kompetenciák és az oktatási program komponenseinek megfeleltetési mátrixa

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ÁK1					+							+	+	+							+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		
ÁK2									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	
ÁK3	+		+	+	+																					+										+	
ÁK4		+		+	+						+																									+	
ÁK5							+			+		+	+	+							+	+				+			+				+				
ÁK6			+			+														+									+					+			+
ÁK7						+		+	+	+	+						+					+													+		
ÁK8	+	+	+															+																		+	
ÁK9	+	+	+									+	+	+				+	+		+			+				+	+		+	+					
ÁK10						+		+				+	+	+								+	+													+	
ÁK11		+						+	+													+														+	
ÁK12									+													+														+	
ÁK13							+											+		+								+	+	+	+	+		+			
ÁK14			+																	+														+			+
ÁK15			+			+	+	+				+	+	+							+	+														+	
SZK1									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
SZK2				+	+					+	+														+	+										+	
SZK3								+	+	+																										+	
SZK4								+	+	+	+																									+	+
SZK5									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	
SZK6										+	+										+													+		+	
SZK7																					+												+	+		+	
SZK8								+	+	+																										+	
SZK9								+	+	+	+																									+	
SZK10								+	+	+	+																									+	
SZK11			+					+													+													+			+
SZK12						+					+							+				+									+					+	
SZK13								+	+	+													+													+	
SZK14					+																+												+		+	+	+
SZK15								+	+	+																										+	

Táblázat 1. folytatása

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
TK1					+					+	+				+	+	+	+	+				+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TK2										+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TK3										+	+								+				+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
TK4					+							+	+	+						+	+		+	+		+							+	+		+
TK5											+						+				+	+				+					+			+		+
TK6											+	+	+	+				+		+	+	+	+	+		+		+	+				+	+	+	+

Táblázat 2. A tanulási eredmények (PTE) biztosításának mátrixa az oktatási program megfelelő komponensei által

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	3K 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	
PTE1	+	+	+	+	+					+	+				+	+	+	+							+			+	+				+		+	+	
PTE2	+	+						+	+							+		+								+				+				+		+	
PTE3	+		+						+	+	+	+											+	+	+					+				+		+	
PTE4							+			+	+	+	+	+							+				+				+				+		+	+	
PTE5								+	+		+											+				+				+					+	+	
PTE6							+			+										+									+				+		+	+	
PTE7															+	+	+		+				+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	
PTE8												+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+
PTE9			+												+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+
PTE10			+									+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
PTE11												+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+			+	+		+	+		+	+		+
PTE12												+	+	+							+	+	+			+			+	+	+	+	+	+	+		+
PTE13	+	+	+										+	+				+								+			+	+				+			+
PTE14	+	+	+															+			+								+	+		+		+	+		
PTE15						+					+						+					+				+					+			+			+
PTE16					+				+	+	+																									+	+
PTE17			+				+		+	+	+									+														+		+	+
PTE18	+	+		+	+			+	+			+	+	+								+			+									+		+	
PTE19								+	+	+	+															+										+	+
PTE20			+		+	+						+	+	+						+						+								+		+	+
PTE21			+		+	+	+															+														+	